

kraju on je znao da vozeći desno u neposrednoj blizini obale sam sebe dovodi u situaciju kad više neće moći poduzeti nikakav manevar bez opasnosti po vlastiti brod. U svjetlu ovih okolnosti tužitelj je također bio dužan voditi više računa o izbjegavanju mogućega sudara, ne prepuštajući se jedino i isključivo skretanju nadesno. Iz iskaza svjedoka proizlazi da je "Istina" do samog časa sudara vozila punom brzinom, očito se nadajući da će tako uspjeti proći ispred premca "Karlova". Međutim da je "Istina" samo minutu prije smanjila svoju brzinu, pa i zaustavila motor bar dok se nesumnjivo osvjedoči o namjerama "Karlova", sudar bi možda bio izbjegnuto, ili bar u znatnoj mjeri oslabljen, pa bi i njegove posljedice bile mnogo lakše, ako ne i neznatne.

Uvaživši ove okolnosti sud je našao da i tužitelj snosi jedan, iako znatno manji dio odgovornosti za sudar. Omjer odgovornosti obaju brodova sud je na temelju čl. 212 Zpp. po slobodnoj ocjeni utvrdio sa 5:1, što znači da tuženik odgovara tužitelju za nastalu štetu u 5/6.

Sud ne usvaja mišljenje tuženikovo da je tužitelj troškove mogao smanjiti prepuštanjem broda slobodnom kasi-ranju i odnošenju, jer tužitelj nije bio dužan tako postupiti, niti se može utvrditi da bi na taj način poština doista bila u cijelosti uklonjena, a tužitelj ju je morao ukloniti.

Sud ne priznaje tužitelju pravo naknade štete s naslova izmakle dobiti. U ovom slučaju radi se o totalnom gubitku broda, koji se može naknaditi samo isplatom njegove vrijednosti u času potonuća. Žrtvi sudara pripadaju osim toga i zakonski kamati od dana kad je šteta nastala, pa joj oni stoje umjesto svakog drugog prihoda od potonulog broda.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 12.IX 1963.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Emilije Pallua, dr Branko Jakaša

Prijevoz robe željeznicom - Zastara - Tužba podnesena protiv Zajednice jugoslavenskih željeznica radi prijevoza, koji je izvršilo željezničko transportno poduzeće, ne prekida tok zastarnog roka - Taj se rok ne prekida ni preinačenjem tužbe, ako tuženik /željezničko transportno poduzeće/ ne pristane na takvo preinačenje

Tužitelj je na temelju ugovora o prijevozu, zaključenog međunarodnim tovarnim listom 5.VIII 1961., predao

tuženiku, Željezničkom transportnom poduzeću, na otpremu jedan vagon ohlađenih zaklanih telića za jednu firmu u Austriji. Vagon je zadržan na stanici u Zagrebu, zbog čega je došlo do kvarenja robe. Smatrajući da mu je tuženik odgovoran za to, tužitelj ustaje tužbom za naknadu štete. U tužbi se navodi da je tužitelj 29.VIII 1961. podnio tuženiku dokumentirani odštetni zahtjev, koji je tuženik 4.IV 1962. odbio. Zbog toga je tužitelj 3.V 1962. ustao tužbom za naknadu štete, upravivši svoj zahtjev protiv Zajednice jugoslavenskih željeznica u Beogradu, ali je tu tužbu još prije primitka odgovora preinačio tako što je kao tuženika označio današnjeg tuženika. Tuženik je u onoj parnici na osnovi čl.180 st.2 Zpp. uskratio svoj pristanak, pa je zbog toga došlo do sudske odluke od 30.V 1963., kojom nije dopušteno preinačenje tužbe. Zbog toga je tužitelj ustao ovom tužbom koju je predao 8.VI 1963.

Tuženik je među ostalim prigovorio zastaru prava na tužbu, jer je do dana tužbe protekao jednogodišnji zastarni rok iz čl.46 Međunarodne konvencije o prijevozu robe na željeznicama /CIM/ koja se ima primijeniti na ovaj spor.

Tužitelj je pobijao prigovor zastare s pozivom na čl.33 i 34 Zakona o zastari potraživanja i na čl.45 pod 3 b. /CIM/

Sud je našao da je u ovom slučaju tužitelj zakasnio s predajom tužbe, jer je od časa kad je počeo teći jednogodišnji zastarni rok do predaje tužbe prošlo više od godine dana.

Na ovaj spor ima se primijeniti Međunarodna konvencija o prijevozu robe na željeznicama, jer se radi o prijevozu robe na relaciji između dviju različitih zemalja, o čemu je izdan međunarodni tovarni list. Od dana kad je prema toj konvenciji počela teći zastara, pa do podnošenja tužbe protiv željezničkog transportnog poduzeća prošlo je više od godine dana.

Tužiteljevo stajalište, da se na ovaj slučaj ima primijeniti odredba čl.34 st.1 Zpp., nije opravdano. Kako čl.33 tako i čl.34 Zpp. imaju u vidu postojanje parnice pokrenute tužbom protiv dužnika. Uvidom u spis ovog suda P-240/63 sud je utvrdio da je tužitelj 5.V 1962. ustao tužbom pred Višim privrednim sudom u Beogradu protiv Zajednice jugoslavenskih željeznica u Beogradu, koja je samostalna i od tuženika u ovoj parnici različita

pravna osoba. Takva se tužba stoga ne može smatrati tužbom podnesenom protiv tuženika, niti se njome može proizvesti učinak prekida toka zastarjevanja tražbine protiv tuženika. Na tome ne može ništa promijeniti činjenica što je tužitelj u onoj parnici, koristeći se članom 180 st.1 Zpp., svoju tužbu preinačio tako što ju je umjesto protiv Zajednice jugoslavenskih željeznica upravio protiv sadanjeg tuženika, jer je za usvajanje njegova prijedloga za preinačenje bio prema čl.180 st.2 Zpp. potreban tuženikov pristanak, a on ga nije dao, pa zbog toga pravomoćnim rješenjem od 30.V 1963. nije dopušteno da na mjesto prvooznačenog tuženika stupi današnji tuženik. Prema tome u onom postupku parnica protiv tuženika nije ni počela teći, pa stoga tužitelj nije u njoj ni mogao ostverivati sudske radnje, koje bi mogle u smislu naprijed citiranih propisa proizvesti učinak prekida toka zastare.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 10.X 1963.

Vijeće: Gabro Badovinač, dr Vladislav Brajković, dr Emilije Pallua

Time-charter nije ugovor o zakupu broda - Ugovor sklopljen na tipskom formularu "Baltim Uniform Time Charter" odgovara brodarskom ugovoru na vrijeme za cijeli brod našeg zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova

Tužitelj je tražio tužbom da mu tuženi plati iznos od dinara 3,645.000.- s kamatama s naslova neplaćene provizije iz brodarskog ugovora na vrijeme, koji se ugovor ima smatrati ugovorom o zakupu broda, a koju mu proviziju tuženik nije platio.

Tuženik se u cijelosti usprotivio zahtjevu tužbe, tvrdeći da je zahtjev tužitelja neosnovan, jer da se u predmetnom slučaju nije radilo o ugovoru o zakupu broda, već o ugovoru na vrijeme za prijevoz robe, tj. o brodarskom ugovoru, pa da je na osnovi toga tuženik platio tužitelju odgovarajuću proviziju.

Nakon provedene rasprave sud je presudio kao u dispozitivu iz slijedećih razloga: